

Naturvårdsverkets vägledning om buller 2009

Svar på remiss (Dnr 546-2206-09)

Naturvårdsverkets förslag till vägledning om begränsning av externt buller från industrier och likartad miljöfarlig verksamhet

Sveriges Bergmaterialindustri, SBMI, vars medlemsföretag producerar bergkross, naturgrus och återvunnet inert material för bygg- och anläggningsändamål, har begränsat sitt yttrande till de delar som specifikt påverkar bergmaterialindustrin.

SBMI tillstyrker i allt väsentligt Naturvårdsverkets (NV) förslag till vägledning och anser att det är ett genomarbetat, väl belyst och tydligt förslag med en adekvat konsekvensanalys.

SBMI förordar i likhet med Stenindustriförbundet en större flexibilitet och bedömning i det enskilda fallet, som begreppet Handbok istället för Allmänna Råd (AR) ger.

SBMI vill vidare framhålla att frågan om begränsningsvärde kontra rikt- och gränsvärde är föremål för prövning av HD (Mål nr M 5069-07 vid Svea Hovrätt, Miljööverdomstolen). Ställningstagande om hur bullervärdena skall hanteras i t ex villkorsskrivning bör därför vara öppen och anpassas till rättspraxis och omständigheter i övrigt. Första meningen under rubriken Tillämpningsanvisningar i tabell 1 ”Begränsningsvärdena i tabell 1 bör varken uttryckas som riktvärden eller gränsvärden” bör därför tas bort.

SBMI ser inget skäl att ta bort det väl inarbetade begreppet riktvärde. Buller är till sin natur en tillfällig och övergående miljöpåverkan, som kan begränsas med lämpliga åtgärder. Ovan beskrivna förhållande är också helt i linje med den anpassning av riktlinjerna till 2 kap 3 och 7 §§ som NV anger i sitt förslag.

Vidare kan det inte anses motiverat att införa straffsanktion för t ex ett enstaka eller tillfälligt överskridande av ansatt bullervärde (ekvivalent eller momentant). Således bör eventuella problem med buller mer ses som en process där förbättringar görs till en för alla parter acceptabel nivå med stöd av NV förslag till riktlinjer.

Det är olyckligt med lagföring av överträdelser av bagatellartad karaktär. Det är inte rimligt att ett t ex maskinhaveri i anläggningen, med oljud från en läckande ledning, ska rendera ansvarig person dryga bötesstraff. Det kan även finnas problem med bevisning i vissa fall (osäkerhet vid mätningar).

Det bör också poängteras att även om begreppet riktvärde används så kan och bör det i kontrollprogram eller egenkontrollprogram framgå hur och när värdet skall kontrolleras i enlighet med vad NV anger i förslag till vägledning.

Att tillämpa begränsningsvärde istället för gräns- och riktvärde medför sammanfattningsvis en betydande skärpning av tillämpningen av den tabell som finns i förslaget och som tillsynes är densamma som i tidigare allmänna råd. En sådan skärpning är inte motiverad bl a mot beaktandet av att bullervärden för befintlig industri avses att fasas ut.

Det är även viktigt att understryka att många industrier och lokaliseringar samt berörda såsom närboende inte har eller upplever något problem med buller från verksamheten. I sådana fall skall det inte behöva utföras onödig kontroll av buller bara för att visa att t ex ett villkor är uppfyllt (Bevisbörd 2 kap 1 §, Miljöbalken). Sådana överbyråkratiserande tendenser finns tyvärr inom en del tillsynsmyndigheter vilket oftast har sin grund i bristande kompetens och osäkerhet inom området. Förhållandet är särskilt viktigt för småföretag där kontrollkostnaden kan få en omotiverat stor andel av företagets omsättning och eventuella vinst. Det får också till följd att investeringar i annan miljöförbättrande teknik kan bli eftersatt.

Begreppet "friluftsområde" definieras i fotnot 4 på sid 12, men det är fel att jämställa "fritidsbebyggelse" med "friluftsområde". Undantagsvis ligger fritidshus i ett "fritidsområde" och då gäller naturligtvis 35 dBA. De flesta fritidshus ligger dock inte i "friluftsområden", utan på friköpta eller arrenderade tomter i vanliga områden där bilar, gräsklippare och maskiner bullrar lika mycket och ofta som i permanentbostadsområden.

"Områden för fritidsbebyggelse" utgör inte någon homogen grupp. Den blir därför mycket svår att definiera och därmed också, ur rättssäkerhetssynpunkt, olämplig att utgå ifrån i ett bullersammanhang. Sådana områden bör inte vara en självständig grupp. Bättre vore om den andra punkten omformuleras till något i stil med "Bostäder för permanent eller fritidsboende och rekreationsytor i bostäders närhet...."

I förslaget anges (fotnot 3, sid 12) att mätningen normalt ska ske i tomtgräns. Detta är inte acceptabelt och stämmer heller inte med miljööverdomstolens praxis. Ute på landsbygden är det vanligt med avstyckade gårdar. Dessa klassas taxeringsmässigt som boendefastigheter. Avstyckade gårdar har i regel mycket stora tomter. Sker mätningen i tomtgräns kan detta mycket väl innebära att bullernivån vid bostad är flera decibel under riktlinjen, trots att mätningen tyder på ett överskridande. Mätningpunkten bör hellre vara vid uteplats i anslutning till bostadshuset eller, där sådan saknas, vid bostadshuset närliggande punkt (tre meter).

Med vänliga hälsningar

SVERIGES BERGMATERIALINDUSTRI

Björn Strokirk